

Andragendets hele Natur og Indhold finde berettiget, og jeg forbeholder mig ubetinget Frihed i saa Henseende.

Ordføreren (Th. Nielsen): Til Andragenderne vedrørende den høitærede Forsvarsminister har jeg ingen Bemærkning at gjøre, og angaaende Henvisningen under Nr. 8 skal jeg kun bemærke, at jeg kan samstemme med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds og den høitærede Minister i, at der jo er andre Mænd, som ere i samme Stilling og maasse kunne sættes ved Siden af ham med Hensyn til deres Forfattervirksomhed. Jeg nærer forresten slet ikke nogen Tvivl om, at havde der foreligget Andragende f. Ex. fra Zacharias Nielsen og de andre af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds nævnte Mænd, vilde ogsaa deres Andragender være blevne foreslaaede henviste. Utsaa, forsaavidt er jeg jo i Overensstemmelse med det ærede Medlem. — Angaaende Børnehjemmet „Rana“, som er omtalt i Betænkningen under Nr. 55, skal jeg til, hvad der er fremkommet fra det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 4de Valgkreds (N. Nielsen), og til, hvad jeg allerede bemærkede, da jeg første Gang havde Ordet, sige, at her er jo utvivlsomt et Tilfælde, hvor man kan være sikker paa — saavidt man overhovedet kan være sikker paa Noget —, at der foreligger et Udslag af rent menneskelig Godgjørenhed og filantropisk Lænke-maade. Det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) siger, at det er for tilbligt for det at forlange Hjælp. Det her foreliggende Andragende er ingenlunde den første Begyndelse af denne Bestræbelse. Den paagældende Mand, som tilbels er Sjælen deri, nemlig Grosserer Christen Møller Andersen i Bingsaardsstrøbe, er saa vel bekendt, at jeg visse- lig ikke behøver at anbefale ham eller hans Virksomhed. Dette Børnehjem er kun et Led i en lang Kæde af Virksomhed, som denne Mand i Forbindelse med Andre, som han har faaet til at hjælpe sig, har udført. Det er derfor, jeg mener, at, er der nogenfinde Grund til at understøtte Børnehjem, saa er der Grund dertil her. Det er ogsaa bekendt, at der foreligger de allerbedste Vidnesbyrd fra den Tid, da han havde med Børnehjemmet „Godthaab“ at gjøre. Der er vel ikke nogen saadan Kontrol, som den høitærede Minister forlangte; men der finder dog et vist Tilfyn Sted fra Finantsubvalgets Side med Børnehjemmene. Det er gjennem et saadant Tilfyn, at man kom til Kundskab om, at et vist Børnehjem i Solhøi Amt ikke fortjente at faae Understøttelse. Jeg mindes forøvrigt ikke, om det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) særlig tog Ordet, da der forelaa Forslag om Henvisning af dette Børnehjem. Jeg har nogen Tvivl herom; men maasse huffer

jeg feil. (Berg: Ja, det ærede Medlem huffer feil). Ja, hvordan dette nu end er, saa var det ialtsald paa Foranledning af H. B. Andersen, som nu ikke er her mere, at Spørgsmaalet kom frem. Han holdt sin første Tale ved den Leilighed, og ærede Medlemmer ville erindre, at den gjorde et vist Indtryk, ikke alene paa Thinget, men ogsaa paa den daværende Kultusminister Fischer, som deraf tog Anledning til at udvikle sit Syn paa Børnehjemmene. Det kan jo være beklageligt nok, at det er gaaet saaledes med dette Børnehjem; men der kan være det Heldige derved, at derved er en af de Stene ryddede afveien, som have gjort, at de, der have haft et forskjelligt Syn paa Sagen, være mindre velstente for Børnehjem i det Hæle. Forøvrigt er jeg ikke saa uenig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), men saa længe man ikke kan blive enig om de almindelige Principer i denne Sag, lad os dog saa længe søge at hjælpe, hvor vi have den faste Overbevisning, at der ikke foreligger en Forretningsspekulation eller Sligt, og i denne Henseende har jeg her ingen Betænkelighed, ligesom jeg ikke tror, at Nogen, som har sat sig nære ind i Forholdene, kan have det.

Berg: Den ærede Ordfører og det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 4de Valgkreds (N. Nielsen) have talt, som om det er en Krenkelse mod de Private, der vise sig som Filantroper paa Børnehjemmenes Omraade, at man yttre Ønske om at lade dem blive paa dette Omraade og ikke føre dem over til Staten. Denne Betragtning er efter min Opfattelse aldeles urigtig. Man viser jo netop hele den filantropiske Bevægelse saa meget større Værdighed, naar man siger: bliv paa dette, og jeg siger: Hvad vilde det blive f. Ex. for en Hovedstad, der har henimod 300,000 Indbyggere, naar enhver lille Forsamling af en halv Snæs Børn skulde betragtes som Statsinstitution med Statsunderstøttelse. Jeg tror ikke, at det er helbigt at komme ind paa dette; men hvis de to, som her indstilles, blive de sidste, indtil vi blive enige om nogle almindelige Foranstaltninger paa dette Omraade fra Statens Side, saa at vi ordne bedre vort Forhold til den hele Bestræbelse, der kan fremkomme, er der ikke slet nogen væsentlig Skade, og det er det, jeg vilde ønske, naar ikke ganske færegne Omstændigheder opfordre til det Modsatte. Jeg vil kun ved denne korte Bemærkning advare imod, at jeg skulde ville nedsætte Nogens filantropiske Bestræbelser i dette Diemed; jeg tror tværtimod, at, naar jeg henviser dem til at blive paa dette Omraade, glæder jeg dem mest.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen sluttet.